

викликає бажання змінювати себе та свою діяльність. Висловлювалася думка щодо доцільності використання матеріалів Школи для організації самоосвіти (розширення власного методичного досвіду); підвищення кваліфікації працівників (ОУНБ і районних бібліотек) за допомогою різних форм; при плануванні роботи відділів та бібліотек; розробці власних проектів тощо. Відзначалося фінансове забезпечення та комфортне супроводження заходу.

Становлять інтерес пропозиції щодо проведення наступної Школи на базі Дніпропетровської чи Луганської ОУНБ, залучення до її роботи бібліотечних фахівців іншого профілю (комплектаторів та ін.), що дозволить розглянути фахові питання під іншим

кутом зору. Йшлося у відповідях і про необхідність віддзеркалення методичної діяльності на сайтах ОУНБ, важливість інтерактивного професійного спілкування; організації бліцопитування з різних проблем у режимі он-лайн. Пропонувалася й тематика майбутніх методичних видань, зокрема стосовно нормативно-правової бази, фінансування, автоматизації, іміджу бібліотек, кадрової політики щодо молодих спеціалістів, корпоративної культури, бібліотеки 2.0 тощо.

В останній день проведення Школи відбувся круглий стіл «Стан забезпечення населення України публічними бібліотеками».

Ю. Юхневич,
головний бібліотекар
Державного закладу

«Національна парламентська бібліотека України»

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПРОСТІР ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК

9 вересня 2011 р. відбувся міжнародний круглий стіл «Інтелектуальний простір публічних бібліотек» за участю бібліотечних фахівців міст Києва і Санкт-Петербурга. Зібрання проходило в Центральній районній бібліотеці ім. О. С. Пушкіна ЦБС Оболонського району столиці. Особливий інтерес учасників викликала доповідь завідувачки бібліотеки «Ржевська» ЦБС Червоногвардійського району м. Санкт-Петербурга І. Чудакової, яка розповіла про діяльність цієї книгозбірні й бібліотечної системи міста.

Стрімке розширення зони бібліотечного впливу розпочалося після прийняття за підтримки влади Програми модернізації загальнодоступних бібліотек Санкт-Петербурга на 2006–2007 рр. Вона стосувалася всіх 19 ЦБС міста. Цей процес заплановано здійснити в 2 етапи. На першому – передбачалося об'єднати оптоволоконним державним каналом зв'язку всі центральні бібліотеки міста та відповідно їх модернізувати. Наприклад, Червоногвардійську ЦРБ ім. В. В. Маяковського було під'єднано до мережі, але, на відміну від інших ЦБС, тут одночасно підключили до оптоволоконного зв'язку і бібліотеки-філії. На другому етапі, що триває нині, планується підключення до цієї електронної мережі решти бібліотек-філій.

Спільними зусиллями бібліотек міста створено портал «Корпоративная сеть общедоступных библиотек Санкт-Петербурга» (КСОБ СПб; <http://ksob.spb.ru/>). Він містить корпоративний електронний каталог, у створенні якого беруть участь усі публічні бібліотеки. Кожна з них, одержавши у свій фонд певний документ, здійснює перевірку наявності його бібліографічного запису в корпоративному каталозі. Якщо відповідний запис вже є, то бібліотеки-учасниці лише додають свої сигли – вносять інвентарні номери, якщо ні – до каталогу вносять відповідний бібліографічний запис.

Аналітичний опис періодичних видань також здійснюється на корпоративних засадах. Бібліотеки розписують певні видання, імпортують аналітичні записи статей із них та несуть відповідальність за їх правильність. Електронний каталог та бібліографічні бази даних допомагають здійснювати швидкий і зручний пошук за будь-якою темою. Особливий попит має правова довідково-інформаційна база даних «Консультант-Плюс».

КСОБ СПб надає доступ до ресурсів одразу всіх загальнодоступних бібліотек, виконуючи при цьому пошук за всіма електронними каталогами. Зареєстрований користувач створює на порталі власний «кабінет» (на зразок електронного читацького квитка), що забезпечує персональні сервіси при користуванні бібліотечним фондом. Крім того, він може замовити on-line документ чи його копію, отримати її в найближчій бібліотеці або замовити й одержати сканований фрагмент документа електронною поштою. Портал також інформує про заходи, що проводяться в бібліотеках міста.

У своїй доповіді І. Чудакова зупинилася й на нових можливостях віртуального обслуговування в бібліотеках ЦБС Червоногвардійського району (<http://www.kr-cbs.ru/libraries/central/>), зокрема в бібліотеці «Ржевська» (<http://www.kr-cbs.ru/libraries/rjevskaja/>).

ЦБС міста, що об'єднані єдиним оптоволоконним зв'язком, є самостійними юридичними особами, мають власні бухгалтерії та окремі бюджети. Про кошти, отримані від надання платних послуг, бібліотеки звітують щомісяця перед бухгалтерією ЦБС, 30% від цих надходжень йде на заохочення співробітників, решта – у бюджет на потреби ЦБС.

Про корпоративну діяльність бібліотек України для дітей з аналітичного розпису періодичних видань роз-

повіла завідувачка відділу каталогізування Національної бібліотеки України для дітей Н. Дзюба. Про проект «КОРДБА» більш детально див. на сайті бібліотеки (<http://www.chl.kiev.ua/Default.aspx?id=5501>).

Можливостям корпоративного аналітичного розпису статей із періодичних видань присвятили свої виступи представники незалежної бібліотечної корпорації «Матрікс» (<http://www.libcor.com.ua/>), які

продемонстрували відповідний фільм. Зауважмо, що записи, зроблені учасниками корпорації, інтегруються в декілька АБІС і, відповідно, можуть у них конвертуватися.

Учасники круглого столу одностайно підтримали думку щодо необхідності подальшого розвитку бібліотечних технологій на принципах корпоративності та взаємної підтримки нових ідей. ■

З ДОСВІДУ РОБОТИ

*Л. Бабій, директор
Івано-Франківської обласної універсальної
наукової бібліотеки ім. І. Франка,
заслужений працівник культури України*

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОУНБ ІМ. І. ФРАНКА – ДУХОВНА СКАРБНИЦЯ ПРИКАРПАТТЯ¹

ПРИКАРПАТТЯ – унікальний куточок України. У ньому – горді Карпати, які зупинили татарську навалу в Європу і якими ходив Олекса Довбуш, Говерла, квітучі полонини, швидкоплинний Черемош, що надихали на творчість М. Коцюбинського, І. Франка, Г. Хоткевича; повноводний Дністер, на берегах якого постало Галицько-Волинське князівство з єдиним королем України – Данилом Галицьким; замріяна Рогатинщина, котра виплекала Настю Лісовську – Роксолану, та Калущина, що сформувала характер Степана Бандери. Для багатьох – це відомі постаті, для нас – наш родовід, генетична пам'ять, яку потрібно зберегти та передати наступним поколінням. І виконують цю високу просвітницьку місію бібліотеки – центри духовності.

У роботі книгозбірень Івано-Франківської області, безумовно, знаходить відображення багатовікова історія краю, творчість плеяди знаних у світі прикарпатських письменників, митців, народних умільців та дивовижні природні багатства. Ми прагнемо, щоб у кожному населеному пункті бібліотека мала своє неповторне обличчя, вміла використовувати існуючі можливості. А всі напрацювання бібліотек області акумулюються в головному закладі – Івано-Франківській ОУНБ ім. І. Франка. До нашої мережі входять 3 обласні, 19 районних і міських, 629 селищних та сільських бібліотек.

ОУНБ ім. І. Франка свою бібліотечну політику вбачає в апробуванні перспективних напрямів роботи; формуванні у громадськості позитивного іміджу бібліотек області як інформаційних, соціокультурних та просвітницьких центрів, у розширенні сфери їх діяльності; налагодженні міжрегіональних та міжнародних взаємин; професійній рекламі бібліотечних послуг; забезпеченні постійного вдосконалення фахової майстерності працівників.

Івано-Франківськ є містом із високим інтелектуальним та творчим потенціалом, тож ОУНБ

ім. І. Франка має рівняти свою діяльність із цими високими стандартами. Останнім часом Бібліотека стала центром упровадження інноваційних проектів, ефективних напрямів роботи з користувачами, місцем спілкування краян, наукової еліти та творчої інтелігенції регіону. У нас тісна співпраця з вищими навчальними закладами, зокрема з Прикарпатським національним університетом ім. В. Стефаника, Івано-Франківськими національним технічним університетом нафти і газу, національним медичним університетом, університетом права імені Короля Данила Галицького, Інститутом менеджменту та економіки «Галицька Академія». Отже, можна впевнено стверджувати, що Бібліотека тримає рівень цих стандартів. Секретом її авторитету є атмосфера добра і толерантності, повага до різних поглядів, вміння працівників вислуховувати кардинально відмінні думки, аура тепла і любові. Це територія спілкування не лише з книгою, а й між людьми, не лише пошуку інформації, а й пошуку істини.

Ми вважаємо, що сьогодні можливе застосування будь-яких форм бібліотечної роботи, аби вони цікавили людей. Тому в Бібліотеці використовуються і традиційні, й новітні технології. У стінах ОУНБ ім. І. Франка читають свої твори письменники, виступають знані та маловідомі співаки, актори й музиканти, експонуються картини художників і твори народного мистецтва, всі охочі переглядають фільми й вивчають іноземні мови. І все це органічно поєднується та не викликає жодного сумніву ні у відвідувачів, ні у працівників. Авторитет Бібліотеки продемонструвало відзначення її 70-річного ювілею. Це було яскраве свято громадськості, владних структур, користувачів і бібліотечних працівників області.

Найбільшою цінністю кожної бібліотеки є її фонди. Первинний книжковий фонд Обласної бібліотеки практично весь був знищений під час Другої світової війни. Нині до послуг користувачів – півмільйонний книжковий фонд, який доповнюють періодичні видан-

¹ Оприлюднено на Всеукраїнській науково-практичній конференції директорів державних та обласних універсальних наукових бібліотек у м. Івано-Франківську 6–9 вересня 2011 р.